

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

ФАКУЛЬТЕТ ТУРИЗМУ

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО НАПИСАННЯ ТА ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ ЗА
ДРУГИМ (МАГІСТЕРСЬКИМ) РІВНЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 242 «ТУРИЗМ»
СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ «ТУРИЗМ»
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 24 «СФЕРА ОБСЛУГОВУВАННЯ»**

**Івано-Франківськ
2018**

УДК 379.85:91

Методичні вказівки підготували: проф. Великочий В.С., проф. Калуцький І.Ф., доц. Гуменюк Г.М., доц. Ковальська Л.В., доц. Остап'юк Н.І, доц. Філюк С.М., доц. Чорна Л.В., викл. Зарічняк А.П.

Затверджено на засіданні кафедри туризмознавства і краєзнавства факультету туризму ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Протокол № 3 від «23» жовтня 2018 року.

Рекомендовано до друку вченою радою факультету туризму ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Протокол № 4 від «24» жовтня 2018 року.

Рецензенти:

Кондур О. С. – кандидат фізико-математичних наук, заступник декана з науково-методичної роботи педагогічного факультету ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Угринюк В.М. – кандидат філологічних наук, завідувач кафедри іноземних мов і країнознавства факультету туризму ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

© Авторський колектив, 2018

© Факультет туризму ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», 2018

ЗМІСТ

Передмова.....	4
1. Загальні положення.....	5
1.1. Основні вимоги до дипломної роботи.....	5
1.2. Структура роботи.....	7
2. Вимоги до змісту дипломної роботи.....	9
2.1. Завдання на дипломну роботу.....	9
2.2. Титульний аркуш.....	9
2.3. Анотація.....	9
2.4.Зміст.....	10
2.5. Перелік умовних позначень, символів, одиниць, скорочень і термінів.....	10
2.6.Вступ.....	10
2.7. Розділи основної частини.....	12
2.7.1. Теоретико-методологічний розділ.....	12
2.7.2. Дослідницько-аналітичний розділ.....	14
2.7.3. Проектно-рекомендаційний розділ.....	15
2.8.Висновки.....	15
2.9. Список використаних джерел.....	16
2.10.Додатки.....	16
3. Порядок оформлення дипломної роботи.....	17
3.1. Загальні вимоги.....	17
3.2.Нумерація.....	17
3.3. Ілюстративний матеріал.....	18
3.4. Таблиці.....	18
3.5. Формули.....	18
3.6. Списки.....	19
3.7. Правила цитування використаних джерел.....	19
3.8. Оформлення списку використаних джерел.....	19
3.9. Додатки.....	22
4. Перевірка на академічний плагіат.....	21
5. Подання роботи на перевірку і до захисту.....	26
6. Список використаних джерел.....	28
7. Додатки.....	

ПЕРЕДМОВА

Дипломна магістерська робота – це самостійне кваліфікаційне навчально-наукове дослідження, яке студент виконує на завершальному етапі навчання на факультеті туризму. Вона має комплексний характер і пов'язана з використанням набутих знань, умінь і навичок зі спеціальних дисциплін й передбачає застосування їх під час вирішення конкретних наукових, виробничих та інших завдань. До написання і захисту дипломної магістерської роботи допускаються студенти, що повністю виконали весь навчальний план, успішно пройшли всі форми поточного і підсумкового контролю, навчальну, виробничу і переддипломну практики.

Виконання дипломної магістерської роботи виступає важливою формою державного контролю здобутих студентом професійних компетентностей. Дипломна магістерська робота є кваліфікаційним документом, на підставі якого екзаменаційна комісія визначає рівень теоретичної підготовки випускника, його готовність до самостійної роботи за фахом і приймає рішення про присвоєння кваліфікації, видачу диплома про повну вищу освіту. Успішне виконання студентом дипломної магістерської роботи значною мірою залежить від того, наскільки він чітко уявляє собі основні вимоги щодо теоретичного рівня, змісту, структури, обсягу, форми викладення матеріалу та оформлення роботи.

Дані методичні вказівки формулюють єдині вимоги щодо послідовності етапів виконання, змісту, оформлення роботи, визначають порядок подання та захисту.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Основні вимоги до дипломної магістерської роботи

Дипломна магістерська робота виконується на завершальному етапі навчання магістра і є однією з важливих форм самостійної праці студентів. Метою роботи є виявлення теоретичних знань і практичних навиків, набутих під час навчального процесу, оволодіння сучасними методами наукових досліджень, опрацювання наукової літератури та фондових матеріалів, проведення науково-дослідної роботи, вміння застосовувати набуті знання для розв'язання проблемних професійних завдань, здатність критично й інтегровано мислити.

Дипломна магістерська робота є підсумком самостійного комплексного дослідження однієї з проблем фахового спрямування і виконується індивідуально студентом під керівництвом наукового керівника.

Ця робота є формою державної атестації для отримання другого (магістерського) рівня спеціальності 242 «Туризм» спеціалізації «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування»

Виконання дипломної магістерської роботи складається з таких етапів:

- вибір теми та її затвердження;
- складання та затвердження календарного плану виконання дипломної роботи;
- складання плану роботи;
- виконання, написання роботи;
- оформлення й подання роботи на рецензію;
- перевірки на плагіат;
- захист роботи.

Вибір теми – важливий етап написання дипломної магістерської роботи, який необхідно почати під час проходження практик. При цьому доцільно взяти до уваги зміст основних курсів та спецкурсів, інтереси майбутньої професійної діяльності. Назва роботи повинна бути, по можливості, короткою, відповідати обраній спеціальності та суті вирішеної науково-виробничої проблеми, вказувати на мету дослідження. Іноді, для більшої конкретизації до назви можна додати підзаголовок. Він, зазвичай, складається із 4-6 слів і береться у дужки.

Обрану тему роботи затверджують на засіданні кафедри. Для виконання дипломної магістерської роботи розробляється окремий

проспект досліджень відповідно до спеціальності 242 «Туризм». Робота виконується впродовж 1,5 навчального року (3 семестри).

Календар роботи студента при написанні дипломної магістерської роботи.

№ п/п	Назва етапів роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
Перший рік навчання			
1	Обговорення проєктів тем дипломних магістерських робіт (ярмарка випусних робіт)	до 15 вересня	
2	Закріплення тем та студентів за керівником роботи	до 20 вересня	
3	Ознайомлення студентів із вимогами щодо написання магістерських робіт (видача (поставлення) завдань)	до 1 жовтня	
4	Збір матеріалу (вихідна база – бібліографічний матеріал факультету туризму, обласних бібліотек, фондів, картографічні твори, Інтернет ресурс) та формування змісту (плану) роботи	до 1 листопада	
5	Написання та перевірка 1 розділу роботи	до 01 березня	
6	Написання та перевірка 2 розділу	до 01 червня	
Другий рік навчання			
	Написання та перевірка 3 розділу	до 01 вересня	
	Апробація результатів дослідження	до 01 жовтня	
10	Корегування роботи і затвердження рецензентів	до 01 листопада	
11	Попередній захист роботи	до 10 листопада	
12	Оформлення супровідної документації	до 01 грудня	
13	Перевірка на академічний плагіат	не пізніше ніж за 14 днів до захисту роботи	
14	Захист роботи	у вказаний термін (у грудні місяці)	

1.2. Структура роботи

Дипломна магістерська робота виконується на кафедрі на підставі узагальнення результатів науково-дослідних робіт, аналізу статистичних даних, бібліографічних джерел, фондових матеріалів і/чи конкретного туристичного підприємства і/або науково-виробничої установи. Зібрані матеріали повинні містити дані про передумови розвитку туристичної галузі, сучасний стан та перспективи розвитку туризму, значення туристичної галузі в економіці регіону, країни з обов'язковим проведенням власних досліджень, одержаних в умовах виробничого чи аналітичного аналізу. Тема дипломної магістерської роботи повинна мати проблемний характер і відображати актуальні питання розвитку туризму в світі, країні (регіоні, дистинації), формування і реалізації національних туристичних продуктів, спеціалізованого (видового) туризму на основі регіонального підходу, розробки програм туристичного (екскурсійного) обслуговування, практичного використання прогресивних технологій туристичного і екскурсійного обслуговування з урахуванням досягнень сучасної теорії та методології науки про туризм.

У роботах з питань рекреаційно-туристичної оцінки території дослідження, крім вказаних вище, вивчають кількісні і якісні показники туристичних об'єктів, їх місцезнаходження, розвиток інфраструктури, зокрема туристичної, інформаційну доступність до нього і т.д. При використанні бальної чи якісної оцінки, аналізують результати опитувань щодо вражень, уподобань та інтересів до туристичного об'єкта як серед споживачів туристичного продукту так і серед населення; визначають туристичний попит та пропозицію і ін.

Під час написання дипломної магістерської роботи з проблем вивчення історії розвитку туризму та аналізу туристичного ринку слід звернути увагу на історичні та кон'юнктурні чинники, які сприяють чи сповільнюють розвиток туристичної галузі. У роботі вартувало б звернути увагу на сучасний стан туристичного підприємства чи/або об'єкта, його конкурентоспроможність як на внутрішньому, так і на зовнішньому ринках, а також на наслідки введення нових технологій у виробничий процес тощо.

У роботах з питань менеджменту та маркетингу туристичної галузі рекомендовано включати підрозділи, які аналізують ринок туристичних послуг, туристичний попит та пропозицію, конкуренцію у туризмі, управління туристичними підприємствами.

До виконання дипломної магістерської роботи допускаються студенти, які виконали всі вимоги навчального плану. Дипломна магістерська робота повинна виконуватись на сучасному рівні та відповідати їх вимогам. На підставі захисту роботи екзаменаційна комісія (ЕК) вирішує питання про присвоєння кваліфікації «Менеджер в туризмі. Професіонал в галузі туризму» за спеціальність 242 «Туризм» спеціалізації «Туризм» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» і про видачу випускнику диплома державного зразка.

Робота повинна містити такі структурні елементи:

- титульний аркуш;
- анотація;
- зміст;
- перелік умовних скорочень (при необхідності);
- вступ;
- розділи основної частини (теоретико-методологічний, дослідницько-аналітичний та проектно-рекомендаційний);
- висновки;
- список використаних джерел;
- додатки.

2. ВИМОГИ ДО ЗМІСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

2.1. Завдання на дипломну роботу

Студенту на час проходження переддипломної чи науково-дослідної практики керівник дає йому завдання на проведення досліджень, збір матеріалів, які повинні лягти в основу дипломної роботи. У завданні вказують:

- напрям дослідження;
- мету і завдання роботи;
- зміст досліджень;
- об'єкти дослідження;
- методи дослідження та статистичної обробки результатів;
- вихідну базу для проведення збору матеріалів;
- терміни виконання розділів та підрозділів роботи;
- форми звітності опрацьованого матеріалу.

Завдання підписує студент і науковий керівник роботи. Зразок оформлення завдання подано в додатку Б.

2.2. Титульний аркуш

Титульний аркуш є першою сторінкою роботи й основним джерелом бібліографічної інформації про неї. Він містить такі дані:

- найменування вищого навчального закладу, в якому виконана робота;
- назву роботи;
- прізвище, ім'я, по батькові студента;
- науковий ступінь, посаду, прізвище, ім'я та по батькові наукового керівника;
- науковий ступінь, посаду, прізвище, ім'я та по батькові рецензента;
- місто і рік.

Зразок оформлення титульної сторінки подано у додатку В.

2.3. Анотація

Після титульного аркуша розміщують анотацію. По центру великими літерами й напівжирним шрифтом пишуть слово **АНОТАЦІЯ**. Її розмір повинен становити 0,5 сторінки.

2.4. Зміст

Зміст подають на початку роботи. Дипломна робота складається з розділів, які у свою чергу поділяються на більш дрібні структурні одиниці (підрозділи, пункти). Розділи і підрозділи повинні мати змістовні заголовки. У змісті повинні бути вказані номери початкових сторінок розділів, підрозділів, пунктів. Зразок оформлення наведено у додатку Г.

2.5. Перелік умовних позначень, символів, одиниць і термінів

Перелік умовних позначень, символів, одиниць і термінів подається перед вступом і включає перелік напівсистематичних і тривіальних назв туристичних підприємств, маловідомі скорочення, терміни тощо. Їх перелік подається за алфавітом двома колонками, де зліва, наприклад, термін, а справа – його тлумачення. Якщо у роботі вони повторюються не більше 3 разів, то перелік не складається, а їх розшифровку наводять у тексті при першому згадуванні.

2.6. Вступ

Вступ розкриває важливість дослідження наукової проблеми та її значущість, підстави і вихідні дані для розробки теми, стан розробленості визначеної проблеми або її окремих аспектів. Обґрунтування необхідності проведення власного дослідження.

Обов'язковими елементами вступу виступають:

Актуальність теми. Обґрунтовується актуальність і доцільність роботи для розвитку галузі, вирішення конкретних проблем регіону або суспільства в цілому. Висвітлення актуальності шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми не повинно бути багатослівним. Досить кількома реченнями висловити головне – окреслити сутність проблеми та відповісти на запитання: «Чому ця проблема потребує наукового вирішення?».

Предметно-об'єктна сутність досліджень. Подається чітке визначення об'єкта та предмета дослідження. **Об'єкт дослідження** – це процес або явище, що породжує проблемну ситуацію й обране для вивчення.

Предмет дослідження міститься в межах об'єкта.

Об'єкт і предмет дослідження як категорії наукового процесу співвідносяться між собою як загальне і часткове. В об'єкті виділяється та його частина, яка є предметом дослідження. Саме на

нього має бути спрямована основна увага студента, оскільки предмет дослідження визначає тему роботи, яка зазначається на титульному аркуші.

Мета і завдання дослідження. Формулюють мету роботи і завдання, які необхідно вирішити для досягнення поставленої мети. Не слід формулювати мету як «Дослідження...», «Вивчення...», тому що ці слова вказують на засіб досягнення мети, а не на саму мету.

Огляд попередніх результатів з досліджуваної проблеми.

При опрацюванні джерельної бази дослідження слід дотримуватися загальних правил обробки літературних джерел. Спочатку слід ознайомитися з основною літературою (підручники, наукові статті, монографії, енциклопедії), а потім – з прикладною, вузькопрофесійною, статистичними матеріалами та нормативно-правовими документами, Інтернет-ресурсами.

При написанні огляду попередніх результатів з досліджуваної проблеми студенту потрібно окреслити наскільки широко ця наукова проблема розглянута на сторінках наукових праць; перерахувати наукові праці, присвячені вивченню досліджуваної студентом проблеми, окремих її аспектів; виокремити не достатньо вивчені аспекти досліджуваної проблеми.

Спочатку вивчається новіша література. Працюючи над літературою, необхідно дотримуватися таких правил:

- 1) виділити основне у прочитаному;
- 2) розібратися у термінології та незнайомих словах;
- 3) записати питання, що виникають під час роботи з літературою;

Вивчення літератури – це активний процес творчого засвоєння матеріалу, який допоможе розв'язати завдання, поставлені у роботі.

Результати опрацювання літературного джерела необхідно зафіксувати у вигляді короткого викладення його змісту (виписати цитати, кількісні показники із позначенням сторінок, на яких вони наведені).

Наукова новизна одержаних результатів. Подають стислий опис нових наукових положень (рішень), запропонованих особисто студентом. Необхідно показати відмінність одержаних результатів від відомих раніше, описати ступінь новизни (вперше одержано, узагальнено, удосконалено, дістало подальший розвиток тощо).

Кожне наукове положення чітко формулюють, виокремлюючи його основну сутність і зосереджуючи особливу увагу на рівні

досягнутої при цьому новизни. Сформульоване наукове положення повинно читатися і сприйматися легко й однозначно (без нагромодження дрібних і таких, що затемнюють його суть, деталей та уточнень). У жодному випадку не можна вдаватися до викладу наукового положення у вигляді анотації, коли просто констатують, що в роботі зроблено те й те, а сутності і новизни з написаного виявити неможливо.

Практичне значення одержаних результатів. Подаються відомості про практичне застосування одержаних результатів або рекомендації, як їх використати.

Апробація результатів роботи. Вказується спосіб та термін здійснення оприлюднення результатів дослідження (виступи на звітних студентських наукових конференціях, участь у науково-практичних конференціях, наукових семінарах чи інших наукових та науково-методичних зібраннях, публікація матеріалів дослідження, тощо).

Структура роботи – це внутрішня будова роботи. Вказуються складові роботи та їх кількість: вступ, кількість розділів, кількість використовуваних таблиць, рисунків, додатків і використаних джерел.

Обсяг вступу, зазвичай, становить до 3 сторінок.

2.7. Розділи основної частини

Основна частина дипломної роботи на освітньому ступені «магістр» складається з вступу, трьох розділів та висновків. Кожний розділ може бути поділений на параграфи, а ті в свою чергу – на підпункти. Кожен розділ розпочинається з нової сторінки. Обсяг дипломної магістерської роботи становить 4,5–5,5 авторських аркушів (80–100 сторінок).

2.7.1. Теоретико-методологічний розділ

Для належного розкриття теоретико-методологічних засад дослідження, на сторінках першого розділу рекомендовано помістити підрозділ, присвячений визначенню його локалізації, окресленню територіальних рамок (географічних, адміністративних тощо). При цьому слід розкрити динаміку змін в просторовому розміщенні досліджуваного явища, якщо такі відбулися; розкрити чинники, що обумовили ці зміни; висвітлити основні наукові підходи, щодо окреслення територіальних об'єкта дослідження.

Специфіка теми роботи може передбачати потребу у розкритті хронологічних рамок досліджуваного об'єкта. Слід подати

характеристику основних періодів, що визначили хід та специфіку розвитку досліджуваного явища. При визначенні хронологічних меж дослідження варто виходити із сучасних загальноприйнятих базових засад періодизації розвитку людського суспільства.

У першому розділі також визначається роль і місце досліджуваних явищ та процесів у функціонуванні та розвитку галузі туризму; розглядаються концептуальні підходи до розкриття теми з використанням сучасних фаховоорієнтованих джерел з досліджуваної тематики (монографії, наукові статті, матеріали конференцій, Інтернет-ресурси тощо). Обов'язковим є проведення порівняльного аналізу підходів щодо тлумачення досліджуваного явища чи наукової проблеми, розкриття проблем дефініцій понять, які окреслюють предмет дослідження.

На сторінках розділу теоретично обґрунтовується проблема, що досліджується; розглядається її суть, значення, класифікаційні характеристики, історія та сучасні тенденції, методи дослідження тощо.

Виклад **методів наукового дослідження** слід здійснювати у наступній послідовності:

1. Загальнофілософські методи – це використання у науковому дослідженні категорій, положень, принципів і законів певної філософської системи. Наприклад, діалектики як теорії пізнання. Можна користуватися положеннями філософії позитивізму, неопозитивізму, постмодернізму тощо. Слід вказати які саме загальнофілософські методи лягли в основу виконання дослідження.

2. Загальнонаукові методи – це засоби і прийоми (чи їх сукупність), які з тими чи іншими модифікаціями використовуються в усіх чи майже в усіх науках з урахуванням особливостей конкретних об'єктів дослідження. Наприклад, сюди належить метод моделювання, формалізації, аналізу і синтезу, індукції і дедукції.

3. Конкретно-наукові методи використовуються в окремих науках чи в генетично пов'язаних або об'єднаних спільністю об'єктів дослідження групах (картографічний, історичний, ретроспективний). Міждисциплінарний характер туризмознавчих досліджень для вирішення поставлених дослідницьких завдань передбачає потребу в застосуванні комплексного поєднання загальнонаукових методів, конкретно-наукових методів різних галузей науки, а також певних дослідницьких рішень.

Розкриття теоретичних питань повинно мати елементи наукової новизни з формуванням власної позиції щодо напрямку дослідження, обраних методів дослідження та містити оригінальні авторські пропозиції щодо поглиблення теоретичних і методичних питань. Бажано ілюструвати текст графічними матеріалами – схемами, таблицями, фотографіями тощо.

Обсяг першого розділу не повинен перевищувати 30% від обсягу основного тексту дипломної роботи.

2.7.2. Дослідницько-аналітичний

У другому розділі викладаються результати дослідження сучасного стану предмета дослідження на обраному об'єкті дослідження; здійснюється аналіз показників, що характеризують стан і тенденції розвитку досліджуваного явища чи процесу; здійснюється аналіз факторів, що зумовили зміни окремих показників на об'єкті дослідження; розкривається характеристика ресурсної бази; окреслюються специфічні риси території тощо.

Характеристика та оцінка сучасного стану досліджуваного об'єкта, тенденції розвитку щодо об'єкта дослідження із залученням теоретичних знань.

Всі аналітичні розрахунки, таблиці, графіки, діаграми мають супроводжуватися тлумаченням і висновками, які дозволяють визначити сутність і стан явищ та процесів, що спостерігаються на об'єкті дослідження, розкрити їх особливості та тенденції розвитку, створити базу для виявлення невикористаних резервів удосконалення діяльності.

Якщо це можливо, то текст слід ілюструвати документами (які подають у додатках) та супроводжувати стислим коментарем.

Особливе значення має правильне узагальнення накопиченого фактичного матеріалу, групування та обробка даних, на основі яких здійснюється кваліфікований аналіз, обґрунтовуються пропозиції.

На сторінках другого розділу висвітлюються також результати науково-дослідної роботи магістранта, форма яких залежить від специфіки досліджуваних явищ та підібраних методів дослідження.

Виконання науково-дослідного завдання може здійснюватись у формі проведення опитування та аналізу отриманих даних; проведення оціночних, бальних характеристик об'єкту дослідження, маркетингового експерименту, порівняльного аналізу тощо.

Пропозиції студента щодо науково-практичного вирішення досліджуваної теми повинні відповідати критеріям оптимальності, цільової ефективності та практичної втіленості.

Обсяг другого розділу повинен становити не менше 40% від обсягу основного тексту роботи.

2.7.3. Проектно-рекомендаційний розділ

Завданнями **третього розділу** виступає:

1. Розробка турпродукту (туристсько-екскурсійного маршруту, проекту масового заходу, логістичної моделі, рекламної акції тощо) з урахуванням результатів дослідження, висвітлених на сторінках другого та третього розділів;

або

2. Формулювання конкретних рекомендацій, пропозицій щодо удосконалення предмета дослідження, його інформаційного, методичного та організаційного-інституціонального забезпечення, моделей управління, ресурсозабезпечення на базі основних теоретичних положень, методичних підходів, методичного інструментарію, що викладені у першому розділі, а також із урахуванням результатів аналізу, проведеного у другому розділі дослідження.

Запропоновані вдосконалення та проекти слід ілюструвати картосхемами маршруту, програмами перебування, калькуляцією кошторису, описом об'єктів відвідування чи іншими необхідними графічними об'єктами.

Обсяг третього розділу повинен становити не менше 30% від обсягу тексту роботи.

2.8. Висновки

Висновки є синтезованим викладанням підсумків проведеного дослідження. Саме тут коротко наводяться найбільш важливі теоретичні положення, які містять формулювання розв'язаної досліджуваної проблеми, узагальнюються результати дослідження.

Висновки на сторінках дипломної магістерської роботи бувають двох видів – висновки до розділів і загальні висновки. Висновки до розділів графічно не виділяються і подаються наприкінці кожного розділу. Вони можуть містити підсумок викладеного у розділі матеріалу, отримані результати дослідження.

Загальні висновки повинні містити стислий виклад найважливіших теоретичних і практичних результатів, отриманих автором дипломної магістерської роботи особисто в ході дослідження, а також обґрунтування перспектив проведення подальших досліджень з опрацьованої ним проблематики.

Доцільно здійснювати виклад висновків, розбиваючи їх на підпункти. У першому пункті висновків коротко оцінюють стан досліджуваної проблеми. Наступні пункти висновків мають містити відповіді на всі завдання, поставлені у вступі. Все це дасть змогу авторові засвідчити, що сформульовану у вступі мету досягнуто та виконано поставлені завдання. Варто зосередитися на конкретних важливих здобутих результатах, обґрунтувати їх достовірність, тощо. (Посилання на інших авторів, їх цитування, а також наведення загальновідомих істин у висновках не допускаються).

Обсяг висновків не повинен перевищувати 3-4 сторінки.

2.9. Список використаних джерел

Список використаних джерел – елемент бібліографічного апарату, який містить огляд наукових праць, фондових та картографічних матеріалів вітчизняних та зарубіжних вчених, а також (при наявності) публікації автора. Опрацьовані дані повинні відповідати темі та вибраним напрямам досліджень.

2.10. Додатки

Додатки – це допоміжний матеріал, який необхідний для повноцінного сприйняття роботи, що уточнює та підтверджує результати досліджень. У додатки включають:

- проміжні математичні доведення, формули і розрахунки;
- таблиці допоміжних цифрових даних;
- ілюстрації допоміжного характеру;
- діаграми і графіки.

На додатки повинні бути посилання у тексті в порядку їх згадування.

3. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ

3.1. Загальні вимоги

Роботу друкують машинописним способом на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210*297 мм). Оформлення дипломної роботи має відповідати загальним вимогам до наукових робіт. Текст дипломної роботи набирають на комп'ютері через 1,5 міжрядкові інтервали (29-30 рядків на сторінці), друкують за допомогою принтера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм), шрифт текстового редактора – Word Times New Roman, розмір 14 мм. Поля: зліва – не менше 25 мм, справа – не менше 15 мм, зверху і знизу – не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким, щільність тексту однаковою.

Обсяг дипломної магістерської роботи 80-100 сторінок. Допускається відхилення в межах $\pm 10\%$.

До загального обсягу роботи не входять список використаних джерел, додатки. При цьому всі сторінки зазначених структурних одиниць підлягають наскрізній нумерації. Таблиці та рисунки можна включати в основну частину, якщо вони займають не більше 1/3 сторінки і несуть важливу інформацію. У випадку, якщо вони відіграють допоміжну, роз'яснювальну, додаткову інформацію, їх розміщують у додатках.

3.2. Нумерація

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків (малюнків), таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №. Першою сторінкою роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять. На наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки.

Кожну структурну частину роботи починають із нової сторінки. Заголовки структурних елементів роботи (ЗМІСТ, ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ, ВСТУП, РОЗДІЛ, ВИСНОВКИ, СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ, ДОДАТКИ) друкують великими літерами симетрично до тексту по центру сторінки (без крапки), шрифт напівжирний.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера

підрозділу, між якими ставлять крапку. Наприкінці номера підрозділу крапки не ставлять. Наприклад: «2. 3» (третій підрозділ другого розділу), за якою у тому ж рядку зазначають заголовок підрозділу. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу напівжирним шрифтом. Наприкінці заголовка крапки не ставлять. Між підрозділами ставлять 2-3 пропуски.

3.3. Ілюстративний матеріал

Ілюстрації необхідно розміщувати безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються вперше або на наступній сторінці. На всі ілюстрації повинні бути посилання в роботі. Всі ілюстрації (графіки, малюнки, діаграми, схеми) позначають словом «Рис.». Назву ілюстрації розміщують під ілюстрацією і друкують симетрично до тексту. Номер ілюстрації (за винятком ілюстрацій, поданих у додатках) повинен складатися з номеру розділу і порядкового номеру ілюстрації, між якими ставиться крапка. Наприклад, «Рис. 2.3.» (третя ілюстрація другого розділу). Зразок оформлення наведено в додатку Г.

3.4. Таблиці

Таблицю слід розміщувати безпосередньо після тексту, в якому вона згадується вперше або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті роботи. Примітки до таблиць розміщують під ними.

Слово «Таблиця» вирівнюють по правому краю, виділяючи курсивом. Номер таблиці (за винятком таблиць, поданих у додатках) повинен складатися з номеру розділу і порядкового номеру таблиці, між якими ставиться крапка. Наприклад, «Таблиця 1.2.» (друга таблиця першого розділу).

Назву таблиці розміщують над таблицею, вирівнюючи по середині без виділення. Зразок оформлення таблиці наведено в додатку Д.

3.5. Формули

Формули та рівняння наводять безпосередньо після тексту, в якому вони згадуються, посередині рядка, з полями зверху та знизу не менше одного рядка. Номер формули або рівняння складається з номера розділу та порядкового номера, розділених крапкою. Номер

проставляється в круглих дужках на рівні формули в крайньому правому положенні на рядку.

Пояснення символів і числових коефіцієнтів формул слід наводити безпосередньо під формулою, у тій самій послідовності, в якій вони подані у формулі. Перший рядок пояснень починають з абзацу словом «де» без двокрапки. Пояснення кожного символу необхідно починати з нового рядка.

3.6. Списки

У випадку використання нумерованих списків необхідним є дотримання наступних параметрів: маркер – Symbol 183, положення маркера – 1,25 см, відступ тексту – 2,0 см.

3.7. Правила цитування використаних джерел

Цитуючи першоджерела в тексті дипломної роботи, необхідно посилатися на авторів.

Посилання на літературу в тексті роботи розміщують у квадратних дужках після відповідної цитати. Наприклад, [46, с. 123], де «46» – номер публікації, на яку посилається автор, у списку джерел; «123» – номер сторінки. У випадку цитування електронних ресурсів вказують тільки порядковий номер джерела у списку.

3.8. Оформлення списку використаних джерел

Список використаних джерел слід розміщувати в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків. Бібліографічний опис джерел складають відповідно до чинних стандартів з бібліотечної та видавничої справи (ДСТУ 8302:2015 «Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання»).

Список використаних джерел формується в алфавітному порядку прізвищ перших авторів або заголовків (див. Додаток М).

3.9. Додатки

Додатки оформляють як продовження роботи на наступних її сторінках, розміщуючи їх у порядку посилань у тексті роботи. Кожний додаток починається з нової сторінки. Заголовок додатка друкується вгорі сторінки малими літерами з першої великої симетрично відносно тексту. У верхньому правому куті малими літерами з першої великої друкують слово «Додаток ____» і велику літеру українського алфавіту, що позначає його (за винятком літер І,

Є, И, І, Ї, Й, О, Ч, Ь), наприклад, Додаток А. У випадку, коли літер алфавіту не вистачає для нумерації додатків, необхідно використовувати загальноприйнятту систему: за додатком Я слідує додатки АА, АБ, АВ і т. д.

Додатки повинні мати спільну з рештою роботи наскрізну нумерацію сторінок.

4. ПЕРЕВІРКА НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

Дипломна робота студента має виконуватися із застосуванням загальних засад та правил наукової етики та академічної доброчесності. При виконанні дипломної роботи студент зобов'язаний:

- з повагою ставитися до авторських прав інших осіб, дослідження яких він використовує при виконанні дипломної роботи;
- коректно застосовувати інформацію з інших джерел шляхом здійснення належного цитування;
- не допускати проявів академічної недоброчесності, серед яких академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація тощо.

Дипломна робота, у якій виявлено ознаки академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності, не допускається до захисту та повертається студенту на виправлення та доопрацювання.

Види академічної відповідальності (зокрема, додаткові та/або деталізовані) учасників освітнього процесу за конкретні порушення академічної доброчесності визначаються спеціальними законами та/або внутрішніми положеннями закладу освіти, що мають бути затверджені (погоджені) основним колегіальним органом управління закладу освіти та погоджені з відповідними органами самоврядування здобувачів освіти в частині їхньої відповідальності (п. 3. 3. Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).

Академічним плагіатом вважається оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.

Для уникнення академічного плагіату при написанні дипломної магістерської роботи студент повинен обов'язково посилатися на авторів і джерела, з яких запозичив матеріали або окремі дані.

Якщо в ДР використано запозичений матеріал без посилання на автора та джерело, то робота за рішенням кафедри знімається з розгляду.

Перевірці на плагіат підлягає основна частина роботи (без списку використаних джерел та додатків) в електронному вигляді у представлених форматах: *.doc, *.docx, *.rtf.

Перевірку на плагіат забезпечує одноразово і безкоштовно ректорат університету. Випускові кафедри забезпечуються при цьому демоверсіями ліцензійної програми на антиплагіат.

Науковий керівник та студент попередньо повинні бути ознайомлені з встановленими програмою показниками щодо оригінальності тексту. Якщо встановлено факт академічного плагіату або іншого виду порушення академічної доброчесності, то відповідальність лежить на авторів роботи.

Порядок розгляду фактів академічного плагіату та інших видів порушень академічної доброчесності здійснюється на основі та у відповідності до Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» затвердженого вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».

Текст остаточного варіанту роботи, підтверджений науковим керівником, разом з заявою щодо самостійності виконання письмової роботи та ідентичності друкованої та електронної версії роботи (Додаток 1), має бути поданий на кафедру у роздрукованому та електронному форматі не пізніше, ніж за 14 календарних днів до захисту. Контроль за порівнянням друкованої та електронної версії роботи забезпечує кафедра.

Відповідальна особа завантажує електронний варіант роботи до системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості для здійснення перевірки.

Для кожної роботи система виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості генерує звіт подібності. Звіт повинен бути згенерований не пізніше, ніж за 48 годин від часу подачі роботи на кафедру.

Відповідальна особа передає звіт подібності на кафедру у електронному форматі та друкованому завірений власним підписом.

Звіт подібності є одним із документів, на підставі яких кафедра приймає рішення про оригінальність роботи і готує висновок про допуск роботи до захисту (Додаток 2), який, у випадку захисту роботи, додається до пакету супровідних документів. Висновок про допуск роботи до захисту повинен бути підготовлений не пізніше, ніж за 10 днів до захисту. Копію звіту подібності та висновку про допуск

роботи до захисту автор може отримати на кафедрі за письмовим запитом.

Якщо робота допускається до захисту, то процес здійснення заходів з перевірки на академічний плагіат вважається завершеним.

Якщо робота не допускається до захисту, що підтверджено у висновку про допуск роботи до захисту, до здобувача вищої освіти застосовуються заходи академічної відповідальності аж до відмови у захисті диплому та анулювання попередніх результатів про що вказується у висновку про допуск роботи до захисту.

У випадку незгоди з висновком про допуск дипломної роботи до захисту автор має право подати апеляцію.

Протягом 3 робочих днів з моменту засідання кафедри, на якому розглядалось дане питання, автор має право подати письмову апеляційну заяву на ім'я декана факультету (Додаток 3). Розгляд заяви відбувається на факультеті. Для розгляду апеляційної заяви протягом 2 робочих днів з моменту її надходження на факультет створюється апеляційна комісія, персональний склад якої затверджується зі складу науково-педагогічних працівників (загальний склад не менше 3 та не більше 7 осіб, не менше 51 % особового складу – доктори наук з профільної галузі) за розпорядженням декана факультету.

Голова апеляційної комісії призначає засідання у не пізніше, ніж через 4 робочих дні з моменту виходу розпорядження декана про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за 2 дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

За результатами засідання апеляційна комісія формує остаточний висновок, який підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник (за наявності). Апеляція може бути подана тільки один раз.

5. ПОДАННЯ РОБОТИ НА РЕЦЕНЗІЮ І ДО ЗАХИСТУ

Повністю готова і оформлена робота подається науковому керівнику не пізніше ніж за 10 днів до захисту. Дипломна магістерська робота обов'язково має бути переплетена. Роботу подають до захисту в двох примірниках: у друкованому і у електронному (примірники повинні бути ідентичними).

Графік попереднього захисту дипломної магістерської роботи розробляє і затверджує кафедра, де і перевіряється її готовність до захисту. Після чого робота подається на зовнішню рецензію. Захист проводиться на засіданні ЕКу за участю її членів і, бажано, керівника дипломної магістерської роботи.

До захисту необхідно подати:

- один примірник роздрукованої та переплетеної роботи та електронний варіант;
- анотацію: (Мета –Результати – Новизна – Значення (наукове і/чи практичне). Ключові слова).
- письмовий відгук керівника про актуальність роботи, її інформаційну наповненість та розкриття теми;
- одну зовнішню рецензію;
- супровідну документація (завдання, подання голові ЕК та висновок кафедри про дипломну магістерську роботу).
- презентацію, ілюстративний матеріал.

З рецензією студент знайомиться до захисту, який є відкритим.

Процедура захисту передбачає:

- представлення студента та поданих документів;
- виклад студентом основних положень роботи;
- відповіді доповідача на запитання членів ЕКу та присутніх;
- виступ керівника;
- оголошення основних положень рецензента;
- відповіді студента на зауваження рецензента;
- обговорення роботи та захисту її студентом.

Оголошення рішення ЕК з оцінкою дипломної роботи за шкалою «відмінно», «добре», «задовільно». Студента, який під час захисту дипломної роботи отримав незадовільну оцінку, відраховують з вузу і видають йому академічну довідку.

Регламент виступу до 7 хв. Під час захисту студент викладає зміст дипломної роботи, демонструє табличний матеріал, графічні об'єкти тощо на презентації.

Дипломна магістерська робота зберігається в архіві бібліотеки підрозділу.

6. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.
2. Кловак Г. Методика підготовки і захист дипломних робіт : навчально-методичний посібник. Київ : Науковий світ, 2002. 84 с.
3. Лупаренко Л.А. Інструментарій виявлення плагіату в наукових роботах: аналіз програмних рішень // Інформаційні технології і засоби навчання. 2014. Том 40, №2. С. 151–169.
4. Методичні рекомендації з написання дипломних робіт за освітнім ступенем «Магістр» спеціальності 8.14010301 «Туризмознавство» / Автори-упорядн. Великочий В.С., Калуцький І.Ф., Дутчак О.І., Ковальська Л.В., Філюк С.М., Зарічняк А.П. Івано-Франківськ, 2015. 39 с.
5. Методичні рекомендації щодо оформлення бібліографічного оформлення списків літератури відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 / авт.-упоряд. Дзумедзей Р.О., Стрихар І.Я., Мазур Н.Г. Івано-Франківськ, 2017. 7 с.
6. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012–2021 роки. URL : http://www.meduniv.lviv.ua/files/info/nats_strategia.pdf (дата звернення: 10.09.2018).
7. Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (Затверджено вченою радою ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (протокол № 9 від 25 вересня 2018 р.). URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про->

запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf (дата звернення: 10.09.2018).

8. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014. № 1556-VII. Редакція від 25.07.2018 URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 10.09.2018).
9. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : Наказ Міністерства освіти і науки України від 12.01.2017. №40. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0155-17> (дата звернення: 10.09.2018).
10. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 №2145. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: 10.09.2018).
11. СВОПНУ 242ДА. Стандарт вищої освіти ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника». Засоби діагностики якості вищої освіти. Вимоги до державної атестації [Чинний від 2018-09-25]. Івано-Франківськ, 2018. 16 с.

ДОДАТКИ

Додаток А

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

Факультет _____

Кафедра _____

Освітній рівень _____

Спеціальність _____

Спеціалізація _____

(шифр і назва)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____

(підпис)

(прізвище, ініціали)

«__» _____ 20__ р.

ЗАВДАННЯ НА ДИПЛОМНУ МАГІСТЕРСЬКУ РОБОТУ СТУДЕНТУ

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема роботи _____

керівник роботи _____

(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

затверджені розпорядженням дирекції інституту №__ від

«__» _____ 20__ р.

2. Строк подання студентом роботи _____

3. Вихідні дані до роботи _____

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки (перелік питань, які потрібно розробити) _____

5. Перелік графічного матеріалу _____

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання _____

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка

Студент _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Керівник роботи _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
Факультет туризму
Кафедра туризмознавства та краєзнавства

ДИПЛОМНА РОБОТА

на здобуття другого (магістерського) рівня вищої освіти
на тему

Виконав: студент __ курсу, групи __

(шифр і назва спеціальності)

(прізвище та ініціали студента)

Керівник

(прізвище та ініціали)

Рецензент _____

(прізвище та ініціали)

Івано-Франківськ - 20__ р.

ЗМІСТ

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ	2
ВСТУП	
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНИЙ.....	
1.1.	
1.2.	
РОЗДІЛ 2. ДОСЛІДНИЦЬКО-АНАЛІТИЧНИЙ.....	
2.1.	
2.2.	
2.3.	
РОЗДІЛ 3. ПРОЕКТНО-РЕКОМЕНДАЦІЙНИЙ	
3.1.	
3.2.	
3.3.....	
ВИСНОВКИ	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	
ДОДАТКИ	

Зразок оформлення ілюстрації

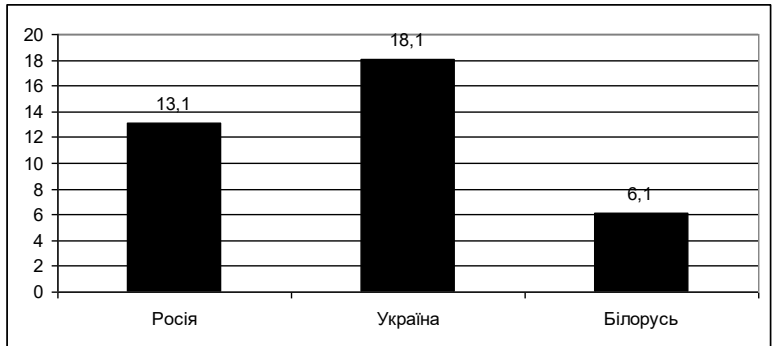

Рис. 2.2. Чисельність населення з доходами нижче прожиткового мінімуму

Зразок оформлення таблиці

Таблиця 1.1.

Просторова диференціація дестинацій України

Дестинації	Фактори формування туристичного потенціалу			Інтегральне значення показників туристичного потенціалу
	<i>I</i> <i>ресур</i>	<i>I</i> <i>спожив</i>	<i>інфр.</i>	
Південна	12	2.3	2.2	5.62
Центральна	1.1	1.49	1.8	4.39
Карпатська	0.5	0.17	2.3	2.97
Донецька	0.06	0.4	1.6	2.06
Придніпровська	0.01	0.15	0.036	0.346
Східна	0.06	0.003	0.014	0.077
Поліська	0.02	0.003	0.014	0.037
Подільська	0.03	0.05	0.04	0.012

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя
Стефаника»
Факультет туризму

РЕЦЕНЗІЯ
на дипломну магістерську роботу

Студент _____

Тема _____

Спеціальність і група _____

Обсяг дипломної роботи _____

Кількість рисунків і таблиць _____

Зміст дипломної роботи та прийнятих рішень _____

Висновок про відповідність дипломної роботи, поставленим

завданням _____

Характеристика виконання кожного розділу роботи, використання

наукових методів дослідження _____

Негативні особливості виконаної роботи _____

Позитивні сторони роботи _____

Оцінка оформлення роботи _____

Відгук про роботу у цілому _____

Інші зауваження (пропозиції) _____

Оцінка дипломної роботи _____

Рецензію склав _____
посада, місце праці, прізвище, ім'я, по батькові рецензента

« ___ » _____ 2018 р.

(підпис рецензента)

Державний вищий навчальний заклад
«Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»

**ПОДАННЯ
ГОЛОВІ ДЕРЖАВНОЇ ЕКЗАМЕНАЦІЙНОЇ КОМІСІЇ
ЩОДО ЗАХИСТУ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ**

Направляється студент _____ до захисту
дипломної роботи за напрямом підготовки

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальністю _____
(шифр і назва спеціальності)

На тему: _____

Дипломна робота і рецензія додаються.

Директор інституту, декан факультету _____
(підпис)

Довідка про успішність

_____ за період
навчання в інституті, на факультеті _____
з 20__ року до 20__ року повністю виконав навчальний план за
напрямом підготовки, спеціальністю з таким розподілом оцінок за:
національною шкалою:
відмінно _____%, добре _____%, задовільно _____%;
шкалою ЄКТС: А _____%; В _____%; С _____%; D _____%; E _____%.

Секретар інституту, факультету _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Висновок кафедри про дипломну магістерську роботу

Дипломна магістерська робота розглянута.

Студент (ка) _____

допускається до захисту даної роботи у екзаменаційній комісії.

Завідувач кафедри _____

(назва)

(підпис)

(прізвище та ініціали)

« _____ » _____ 20__ р.

**Приклади оформлення списку літератури згідно ДСТУ 8302:2015
«Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні
положення та правила складання» з урахуванням правок (код
УКНД 01.140.40) детально подані на <http://lib.pu.if.ua>**

ПРИКЛАДИ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ЗАПИСУ	
Книги: Один автор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Кифяк В.Ф. Організація туризму : навчальний посібник. Чернівці : Книги-XXI, 2008. 344 с. 2. Ткаченко Т.І. Сталий розвиток туризму: теорія, методологія, реалії бізнесу : монографія. Київ : Київський національний торговельно-економічний університет, 2009. 463 с.
Два, три або чотири автори	<ol style="list-style-type: none"> 1. Абрамов В.В., Тонкошкур М.В. Історія туризму: підручник. Харків : Харківська національна академія міського господарства, 2010. 294 с. 2. Котлер Ф., Боуэн Д., Мейкенз Дж. Маркетинг. Гостеприимство. Туризм : учебник для студентов вузов / пер. с англ. В. Егорова. Москва : Юнити-Дана , 2007. 1046 с.
П'ять і більше авторів	<ol style="list-style-type: none"> 1. Інформаційне суспільство у соціально-філософській ретроспективі та перспективі / В.В. Лях, В.С. Пазенок, Я.В. Любивий та ін. Київ : ТОВ «XXI століття: діалог культур», 2009. 404 с. 2. Організація туризму : підручник / І.М. Писаревський, С.О. Погасій, І.Б. Андренко та ін. ; за ред. І.М. Писаревського. Харків : ХНАМГ, 2008. 541 с.
Без автора: редактор	<ol style="list-style-type: none"> 1. Туризм і місто: досвід, проблеми та перспективи : монографія / за заг. ред. І.М. Писаревського. Харків : ХНАМГ, 2011. 284 с. 2. Туризмологія концептуальні засади теорії туризму : монографія / керівники проекту: В.С. Пазенок, В.К. Федорченко. Київ : Видавничий центр «Академія», 2013. 368 с.
укладач	<ol style="list-style-type: none"> 1. Літературознавча енциклопедія : у 2 т. Т. 2 : М-Я / авт.-уклад. Ю. Ковалів. Київ : Видавничий центр «Академія», 2007. 624 с.

<p>Інші видання: Законодавчі та нормативні документи</p>	<p>1. Закон України про рекламу (за станом на 25 січня 2000 р.) // Верховна Рада України. Київ : Парламентське видавництво, 2000. 20 с.</p> <p>2. Закон України про туризм (від 18 листопада 2003 року № 1282-iv) // Відомості Верховної Ради. 2004. №13. С. 180.</p>
<p>Правила</p>	<p>1. Правила пожежної безпеки в Україні. Затв. Мін-вом внутріш. справ України 30.12.2014. Чинний від 10.04.2015. Київ : Техніка, 2003. 157 с.</p>
<p>Стандарти</p>	<p>1. ДСТУ 8302:2015. Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання / Нац. стандарт України. Київ : ДП «УкрНДНЦ», 2016. 17 с.</p>
<p>Авторські свідоцтва</p>	<p>1. А. с. 1810306 СССР, МКИ5 С 1/469. Спосіб демінералізації водних розчинів / В. Д. Гребенюк, Н. П. Стрижак, В. В. Гончарук, А. О. Самсоні-Тодоров, А. В. Гречко. № 4934753; заявл. 08.05.91; опубл. 23.04.93, Бюл. № 15.</p>
<p>Патент</p>	<p>1. Пат. КМ 98077 Україна. Спосіб одержання йодиду цезію або йодиду натрію для вирощування монокристалів. Опубл. 10.04.2015.</p>
<p>Атласи</p>	<p>1. Національний атлас України. Київ : ДНВП «Картографія», 2007. 440 с.</p>
<p>Автореферати дисертацій</p>	<p>1. Вишневецька Ю.В. Адміністративно-правові заходи забезпечення діяльності у сфері сільського туризму в Україні : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2011. 20 с.</p>
<p>Частина документа: матеріали конференцій</p>	<p>1. Філюк С.М. Європейський досвід агротуризму в зарубіжних країнах: принципи, концепції, моделі розвитку. <i>Рекреаційний потенціал Прикарпаття: історія, сучасний стан, перспективи.</i> – Вип. 5 : Збірник статей : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Курортна і готельно-ресторанна справа Українських Карпат: історія та сьогодення» (Івано-Франківськ, 5–6 грудня 2017 р.) / ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаника» ; голова редколегії – проф. В. Клапчук. Івано-Франківськ, 2017. С. 199–206.</p>

стаття	<p>1. Зарічняк А.П., Шикеринець В.В. Міжнародні туристичні виставкові заходи як інструмент розвитку туристичної галузі. <i>Карпатський край. Наукові студії з історії, культури, туризму</i>. 2017. №9. С. 179–187.</p> <p>2. Остап'юк Н.І. Аналіз пропозиції та тенденцій розвитку ринку спортивно-оздоровчих послуг Івано-Франківської області в сегменті «дитячий туризм». <i>Економічний простір</i>. 2017. №123. С. 63–76.</p>
Електронні ресурси	<p>1. Кожухівський А.Д. Імітаційне моделювання систем масового обслуговування [Електронний ресурс] : практикум / Черкас. держ. технол. ун-т. Електрон. текст. дані. Черкаси, 2009. 1 електрон. опт. диск. (CD-R).</p> <p>2. Польова Л.В., Новосолов О.В. Інноваційні технології в готельному господарстві України. URL: http://archive.ifla.org/III/misc/im-ua.pdf (дата звернення: 25.12.2017).</p>
Неопубліковані документи: дисертації	<p>1. Воскобойнікова-Гузєєва О. В. Бібліотечно-інформаційна сфера України в контексті соціальних трансформацій кінця ХХ ст. – 10-х років ХХІ ст.: концепції стратегічного розвитку, динаміка змін, перспективи : д-ра наук із соц. комунікацій : 27.00.03 / Нац. б-ка України ім. В. І. Вернадського. Київ, 2014.</p>
депоновані наукові праці	<p>1. Тріщ Б.М. Оптимізація температурних полів і напружень у квадратній пластині з отвором / ЛНУ ім. Івана Франка. Львів, 2001. 14 с. Деп. В ДНТБ України 11.12.01, № 239.</p>
звіт про НДР	<p>1. Розвиток науково-видавничої справи на початковому та сучасному етапах діяльності Національної академії наук України : звіт про НДР (заключний) ВД «Академперіодика» НАН України; кер. Я.С. Яцків. Київ, 2015. 112 с. № ДР 0113U001213.</p>
архівний документ	<p>1. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки // ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.</p>

Завідувачу кафедри

здобувача вищої освіти (студента ПІБ,
«факультет», «курс», «група»)

Заява

З правилами чинного Положення «Про виявлення та запобігання академічного плагіату в Університеті» від року, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску роботи до захисту та застосування заходів дисциплінарної та академічної відповідальності, ознайомлений (а).

Про використання Системи виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості в роботах здобувачів вищої освіти оповіщений (а) та надаю свою згоду на обробку та збереження Університетом моєї роботи в Базі даних Університету. Також надаю Університету право на передачу моєї роботи для обробки та збереження в Системі виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та використання роботи для виявлення плагіату в інших роботах, які завантажувалися/завантажуються для перевірки Системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості та користувачами, які мають доступ до цієї Системи, виключно в обмежених цілях для виявлення плагіату в текстах робіт.

Робота для перевірки Університетом надається в друкованому та електронному варіанті. Електронна версія моєї роботи збігається (ідентична) з друкованою.

Дата

Підпис

ВИСНОВОК КАФЕДРИ ПРО ДОПУСК РОБОТИ ДО ЗАХИСТУ

Підтверджуємо ознайомлення з результатом звіту подібності щодо роботи, згенерованого системою виявлення текстових збігів/ідентичності/схожості:

Назва: _____

Автор: _____

Спеціальність: _____

Науковий керівник: _____

Після аналізу звіту подібності зроблено такий висновок:

- 1) Запозичення, виявлені в роботі, є законними і не є плагіатом. Робота приймається до захисту.
- 2) Виявлені запозичення не є плагіатом, розміщені в розділах, які не описують безпосередньо авторське дослідження, але кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи. Робота приймається до захисту, але має бути відкоригована. Відкоригований варіант має бути поданий на кафедру за 2 дні до захисту, разом із заявою щодо самостійності виконання письмової роботи та ідентичності друкованої та електронної версії роботи (Додаток Н).
- 3) Виявлені запозичення не є плагіатом, але частково розміщені в розділах, які описують безпосередньо авторське дослідження, а кількість цитат перевищує обсяг, виправданий поставленою метою роботи. В зв'язку з цим мета роботи та поставлені завдання не були досягнені. Робота може бути допущена до захисту наступного року після того як буде відкоригована та допрацьована і успішно пройде повторну перевірку на академічний плагіат.
- 4) Робота містить навмисні текстові спотворення, передбачувані спроби укриття запозичень або інші прояви академічного плагіату. Робота містить фабрикацію або фальсифікацію даних. Робота не допускається до захисту.
- 5) Інше:

б) Підтвердження:

Дата

Підпис

Додаток Р

Завідувачу кафедри

здобувача освітнього ступеня
«бакалавр» («магістр»)

Заява

Заявляю, що дипломну роботу «_____» я підготував особисто (з урахуванням внеску наукового керівника роботи). Тому прошу розглянути оскарження щодо не допуску цієї роботи до захисту, оскільки вона не порушує Закони України «Про авторське право і суміжні права» і «Про освіту», не містить навмисні текстові спотворення як передбачувані спроби укриття запозичень, а виявлені запозичення не є плагіатом.

Підтвердження:

Дата

Підпис